

Kjedelig om mot

Brudal LFH.

Mot

Psykologi i hverdagen. 198 s.

Bergen: Fagbokforlaget, 2010. Pris NOK 298

ISBN 978-82-450-0880-7

Dette er en liten bok, spunnet rundt egenskapen mot, og antakelig ment for alle som har interesse for hverdagspsykologi. Forfatteren trekker inn vågemot som et element i empati, og mot i relasjoner. Hun

beveger seg bort fra den vanlige betraktning om mot som i modige handlinger.

Hun deler villig sine egne refleksjoner og tanker, til tider kanskje vel mye. Innholdet begrenses av for mye jeg-form.

Forfatteren bruker eksempler fra egen klinisk praksis og henter sitater fra litteraturen og ord fra store filosofer og kjente politikere til å belyse og utbrodere tematikken.

Teksten er bygd opp av fem hovedkapitler. Den starter med et eget kapittel Brudal definerer mot. I det andre kapitlet handler det om relasjonsmot. Det tredje kapitlet dreier seg om innlevelse, om hvordan vi kan bli modigere med vår empati. I det fjerde kapitlet drøfter forfatteren forhold ved kroppen vår, og i det siste hovedkapitlet tar hun for seg vår evne til refleksjon og det mot som er nødvendig for en slik aktivitet.

Til tross for at dette er et interessant tema, med kliniske eksempler, relevante sitater og gode refleksjoner, opplever jeg det hele som til dels kjedelig og lite engasjerende. Teksten er, til tross for bruk av forfatterens egne tanker og meninger, preget av avstand, noe opprømsing og intellektualisering. Min emosjonalitet blir dessverre ikke vekket opp, heller ikke min faglige nysgjerrighet. Det kunne vært sagt så mye mer engasjerende og dyptpløyende om narssisme, eller curling- og helikopterforældre. Teksten beveger seg etter min mening på overflaten.

Jeg startet med å si at dette er en liten bok, for til tross for 198 sider opplever jeg den som liten og monoton.

Alle med interesse for psykologisk tenking og psykologiske sammenhenger kan lese den, men jeg har vanskelig for å se helt klart for meg den typiske kjerneleseren.

Synnøve Bratlie

Synnøve Bratlies spesialistpraksis

Oslo

Gestaltveiledning – samtale og kontakt utover det ordinære

Dyrkorn R, Dyrkorn R.

Innføring i gestaltveiledning

Teori, metode, praktiske eksempler. 266 s, ill.

Oslo: Universitetsforlaget, 2010. Pris NOK 329

ISBN 978-82-15-01607-8

Forfatterne Rigmor og Reidulv Dyrkorn er psykologer som i de siste 25 årene har anvendt metoder og teknikker fundert på gestaltprinsipper innen psykologisk teori, psykoterapi og veiledning. Med denne innføringen

ønsker de å formidle sine kunnskaper og erfaringer, også fordi det er skrevet lite om emnet på norsk.

Som mangeårig allmennpraktiker har jeg savnet en bok som dette. Jeg forsøkte selv i mange år å finne frem til en konsultasjonsform som favnet alle typer inngangsproblemer, men som også kunne være et verktøy videre i diagnostikk og behandling. Denne boken gjør at jeg kan lukke denne gestalten, og med glede anbefale teksten til leger i klinisk arbeid.

Det faglige begrepet gestalt defineres som «det bevissthetsinnhold som til enhver tid danner forgrunnen for vår oppmerksomhet». Sammen med en bakgrunn som danner rammen, gir dette en helhetsopplevelse med dybde og mening.

Gestaltveiledning handler om bistand til å løse eller forholde seg til problemer og utfordringer på en hensiktsmessig måte. Siden gestaltterapi i stor grad baseres på de samme kunnskapene og prinsippene, kan leger alt etter opplæring og kompetanse anvende gestalttilnærmingen, også hvis veiledningen går over til terapi.

Det er samtalsens kunst og prinsipper for god lytting som er bærebjelken i denne prosessen. Jeg vil fremheve det som forfatterne skriver om viktigheten av å legge egne oppfatninger til side, for å gi rom for det som betyr mest for den andre. Veilederen må tåle taushet og pauser, vente og lirke, gi ord til assosiasjoner for nye vinklinger inn mot problemenes kjerne. Metaforer fremheves som rike kilder til innsikt og avdekking av problemer og vansker. Leger har en tendens til å spørre og grave. Det viktigste er ofte å lytte til det som ikke blir sagt. Å være var for kroppens små nyanser i blick, stemme og bevegelser kan åpne et lukket sinn og gi et spennende supplement til personlige fortellinger.

Jeg har selv hatt størst nytte og glede av kreativ eksperimentering og improvisasjon. Fortid kan trekkes frem til «her og nå».

Uavklarte gestalter kan da bearbeides i en trygg ramme, og dermed frigjøre energi til varige endringer.

Jeg kjenner meg igjen i forfatterens eksempler fra egen virksomhet hvor teoretiske poeng konkretiseres og dessuten gir stemme til det som foregår i veilednings-samtaler. Et tjuetalls figurer bidrar til å belyse stoffet ytterligere.

Språket er lett og ledig. Stilen er nøktern og lesbar, og fremstillingen av stoffet er pedagogisk.

Målgruppen er alle som driver veiledning. Leger er ikke nevnt eksplisitt, men jeg mener vi er det. Gjennomgått egen veiledning er en fordel, men alle klinikere vil finne rikelig stoff til ny kunnskap og refleksjon over egen praksis.

Kjell Johansen

Bergen

Gode eksempler fra internasjonal forskningsetikk

Cash R, Wikler D, Saxena A et al, red.

Casebook on ethical issues in international health research

209 s, ill. Genève: WHO, 2009. Pris USD 40

ISBN 978-92-4-154772-7

Når er det etisk forsvarlig å bruke placebo? Kan man lure forsøkspersoner? Kan de forskningsetiske prinsippene tilpasses lokale forhold eller gjelder de absolutt? Hvilke plikter har forskere overfor forsøks-

personer? Dette er bare noen av de mange utfordrende spørsmålene som drøftes i denne kasuistikkensamlingen fra WHO.

Selv om samlingen spesielt er rettet mot dem som underviser i forskningsetikk, vil den være interessant for langt flere. Gjennom 64 nøye utvalgte kasuistikker dekkes et bredt spekter av vanskelige forskningsetiske utfordringer. Hver kasuistikk etterfølges av konkrete spørsmål som går til kjernen av de forskningsetiske problemene. Kasuistikkene baserer seg på konkrete eksempler som er mer eller mindre avidentifiserte.

Kasuistikkene er delt i bolker som belyser ett hovedtema, slik som skille mellom forskning og ikke-forskning, etiske utfordringer knyttet til studiedesign, vurdering av nytte og risiko, informert samtykke, konfidensialitet, rett til privatliv, «beste alternative behandling», og forskernes ansvar.

Hver bolk starter med en kort innledning